

I Congrés Català de Gestió Pública - Barcelona, 26 i 27 de setembre de 2002

CONCLUSIONS

SITUACIÓ ACTUAL

- Estem vivint una època de canvis. La dimensió i l'abast dels canvis econòmics i socials són de tal entitat que ens obliguen a parlar de nova economia i de nova societat en aquest inici del segle XXI. Creixen i es diversifiquen les situacions de desigualtat, d'exclusió i de precarització, i es generalitza la sensació de risc i incertesa. Tot plegat ens obliga a plantejar de nou el paper i les responsabilitats de les institucions públiques, les seves relacions amb els sectors mercantils i sense ànim de lucre i a debatre noves formes d'actuació i de gestió pública, en un marc de compromís amb la recerca de cohesió i inclusió social, i en un marc d'europeïtzació creixent i internacionalització dels problemes i dels debats.

- No ens sembla que tinguem les administracions que serien necessàries per afrontar els nous reptes socials plantejats. Tenim administracions velles. Els reptes amb els quals s'enfronten els gestors públics avui no són, per tant, només de millora de l'eficàcia i eficiència de la seva acció, per importants que continuïn sent aquests aspectes. Són també reptes de gestionar els afers públics amb transparència, amb voluntat de respostes integrals a problemes que no accepten segmentacions o especialitzacions *ministerials* tradicionals, i que requereixen aptituds relacionals i complicitats socials, dins d'un concepte d'espai públic que no es confongui amb l'àmbit propi del sector públic.

- Per gestionar aquests processos de canvi per adequar la legislació a les necessitats de la nova societat es requereix un lideratge polític, fet que implica la inclusió en les agendes polítiques d'una reflexió sobre la gestió pública.

PROPOSTES

1. Elaborar urgentment, sota la responsabilitat del Parlament de Catalunya, un llibre blanc sobre la situació de les administracions públiques catalanes, que generi consens polític i social sobre els canvis que cal emprendre.

2. Reforçar amb urgència les capacitats d'actuació de la Sindicatura de Comptes, perquè superi els controls necessaris de legalitat comptable, i els complementi amb l'anàlisi de resultats i l'avaluació de polítiques per contribuir a la transparència i al control de la societat catalana.

3. Emprendre una descentralització de les administracions públiques catalanes que reforci el paper de les persones i les seves responsabilitats i implicacions.

4. Crear un espai o fòrum de diàleg entre polítics electes i gestors públics per generar lideratge polític i capacitat de canvi.

5. Afavorir la mobilitat i l'intercanvi d'experiències entre gestors o administracions en el si de la Unió Europea.

6. Afavorir un espai de retrobament entre les universitats, l'Escola d'Administració Pública de Catalunya i altres actors de recerca i formació per afavorir les necessitats de canvi i transformació de les administracions catalanes.

7. Demanar al Govern de la Generalitat i als òrgans de govern de la resta d'administracions catalanes ple suport per impulsar aquest conjunt de processos de millora ètica en les nostres administracions.

8. Crear un consell o comitè de valors representatiu de tots els àmbits i nivells del sector públic i amb la participació de la societat catalana que coordini les tasques de concreció, seguiment i avaluació de les normes de conducta de la vida pública i dels seus valors fonamentals.

9. Establir, amb l'ajuda del Comitè de Valors, acords amb altres institucions per a l'establiment d'accions formatives específiques en el camp dels valors adreçades al personal de l'Administració.

10. Elaborar una guia general dels principis comuns i els valors fonamentals de conducta que es concreti en un codi ètic i en guies específiques adaptades a les funcions, les categories, els tipus de serveis o els nivells d'agents que reclamin per la seva naturalesa principis d'actuació diferenciats.

11. S'ha de tenir present la vocació pedagògica dels textos, la seva difusió massiva, els seminaris de formació i sensibilització, l'estudi de casos i la seva aplicació, així com l'avaluació de la seva operativitat.

12. El compromís de lideratge ètic dels alts càrrecs i de la resta de directius és fonamental per enfortir i regenerar les normes de conducta de la vida pública.

13. L'orientació als ciutadans és una via clau per millorar l'ètica de la gestió pública i una ocasió excel·lent per garantir l'equitat en els serveis, incrementar els mecanismes de transparència, l'accés a la informació, els sistemes de participació i de consulta o els procediments d'avaluació i seguiment del servei públic.

14. Atès que les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) són un instrument, requereixen un referent clar per aplicar-les, tant pel que fa a la definició dels objectius als quals han de servir com pel que fa als models de gestió i organització. Per a la seva bona aplicació, cal un projecte continu de canvi integral que, més enllà de les modificacions puntuals que afecten una petita part de l'organització o només la vessant externa, transformi la manera de treballar i de relacionar-se.

15. Cal reduir el recel i la por que generen les TIC amb la creació d'una cultura de confiança tant en les persones responsables de liderar-les i implantar-les com en les eines tecnològiques.

16. Ens trobem davant una oportunitat única per fer efectiu el treball en xarxa entre totes les administracions, per fer realitat la seva transparència, així com la coordinació interadministrativa i els serveis al ciutadà, i assegurar la comunicació entre tots els agents participants.

17. L'aplicació de les TIC a les administracions públiques ha de partir de la vocació de servei públic a la societat que les justifica i legitima. Cal avançar en la superació dels desequilibris per raons de formació, de territori i socials.

18. Avançar en aquesta línia significa també conèixer quines necessitats hi ha, què busquen els ciutadans i com poden satisfer-ho les administracions. Per respondre efectivament, també cal repensar les dinàmiques d'actuació i de prestació de serveis de les organitzacions públiques, modificar el llenguatge per fer-lo més entenedor i assequible, i estructurar els continguts i la formació de tal manera que els ciutadans puguin utilitzar-los fàcilment.

19. La implantació correcta de les TIC a l'Administració requereix una reenginyeria de processos i una cultura de treball transversal que afecta principalment tots els gestors públics de les diverses administracions.

20. El desenvolupament de programes d'impuls de les TIC a les nostres administracions requereix el compromís dels diversos agents vinculats al desenvolupament de polítiques públiques, així com la dotació econòmica suficient.

21. Cal un reconeixement clar dels directius públics com a actors clau del funcionament de les administracions, seguint tendències pròpies dels països més avançats. Aquest reconeixement implica la consolidació d'un espai gerencial construït amb criteris de professionalitat.

22. L'espai de la direcció pública és alhora diferent i complementari dels que corresponen a la política i a les professions públiques.

23. Institucionalitzar la direcció pública no suposa fer una opció tecnocràtica o despolítitzadora. Ans al contrari, ha de promoure i enfortir el paper rector de la política al capdavant de les institucions.

24. Per tal d'institucionalitzar la funció directiva, cal crear un marc d'estructures i procediments que inclogui:

- a) Un marge propi de decisió dels directius en matèries pròpies de la gestió.
- b) Un conjunt de mecanismes de responsabilitat i retiment de comptes.
- c) Regles de joc específiques que garanteixin alhora la professionalitat dels directius i la flexibilitat que necessita la seva gestió.

25. Per fer possible tot això es demana als governs:

- a) Un lideratge compromès amb reformes de l'Administració orientades cap a:
  - La reducció de rigideses burocràtiques;
  - La gestió per resultats;
  - La receptivitat davant dels ciutadans, l'avaluació, la transparència i el retiment de comptes.

b) Avançar cap a un estatut de directius públics que integri normes pròpies sobre accés, promoció, mobilitat, incentius i responsabilitat.

c) Donar un fort impuls a la formació dels directius públics. Per acabar, es proposa prendre el compromís de divulgar i fer el seguiment de les conclusions generals d'aquest Congrés, i organitzar el II Congrés Català de Gestió Pública, el 2004.

El Congrés pren l'acord d'impulsar i promoure l'associacionisme professional dels directius i gestors públics per tal de continuar la tasca engegada en aquest I Congrés.